

Gemeente Rotterdam

College van Burgemeester en Wethouders

Bezoekadres: Stadhuis Coolsingel 40

3011 AD Rotterdam

Postadres: Postbus 70012

3000 KP Rotterdam

Website: www.rotterdam.nl

E-mail: BBO@rotterdam.nl

Inlichtingen: dr. C. van Liere

Telefoon: 72286

Aan de Gemeenteraad

Portefeuillehouder: wethouder Van Gils

Cluster: directie Middelen en Control

Ons kenmerk: 3715377

Uw kenmerk:

Datum: B&W 15 december 2020

Betreft: Ondernemingsstrategie Havenbedrijf Rotterdam N.V. 2020 -2024

Onderwerp:

Ondernemingsstrategie Havenbedrijf Rotterdam N.V. 2020 -2024

Op welke gronden deze brief?/Waarom nu voorgelegd?

Sinds 1992 geeft het Havenbedrijf door middel van een bedrijfsplan iedere vier jaar aan hoe het zijn rol vorm geeft en welke accenten en prioriteiten in de betreffende periode belangrijk zijn. Na de verzelfstandiging in 2004 is het opstellen van een bedrijfsplan een statutaire verplichting geworden.

Het bedrijfsplan wordt na goedkeuring door de raad van commissarissen ter vaststelling aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders voorgelegd. Op grond van de Aandeelhoudersovereenkomst is dit een 'joint control' beslissing die samen met de andere aandeelhouder, de Staat, moet worden genomen.

Het vigerende bedrijfsplan, de 'Ondernemingsstrategie 2016 – 2020', werd in 2015 vastgesteld. Het nu voorliggende zevende bedrijfsplan heeft als titel 'Corporate Strategy 2020 – 2024' meegekregen. Nu dit bedrijfsplan door beide aandeelhouders is goedgekeurd bieden wij het aan uw raad aan onder oplegging van geheimhouding.

Relatie met het coalitieakkoord/collegewerkprogramma/begroting/eerder aangenomen moties en gedane toezeggingen:

Niet van toepassing.

Toelichting:

De Ondernemingsstrategie is een intern document van HbR. De strategie geeft aan hoe HbR van plan is om met de haar ter beschikking gestelde middelen de geformuleerde bedrijfsdoelstellingen te bereiken.

De in november 2019 door uw raad vastgestelde herijkte Havenvisie Rotterdam geeft de publieke kaders voor de ontwikkeling van het Rotterdamse haven- en industriecluster tot 2030. De reikwijdte van de Havenvisie is qua opzet breder dan de bedrijfsdoelstellingen van het Havenbedrijf zoals geformuleerd in de Ondernemingsstrategie, omdat in de Havenvisie behalve van het Havenbedrijf ook van veel andere publieke en private partijen een inzet wordt verwacht.

De economische prioriteiten die in de Havenvisie zijn opgenomen zijn niettemin allemaal afzonderlijk terug te vinden in de Ondernemingsstrategie van HbR, namelijk inzetten op digitalisering, bereikbaarheid, verduurzaming van logistieke ketens, investeren in infrastructuur, inzetten op een nieuw energiesysteem, het vernieuwen van het grond- en brandstoffsysteem en een stabiel investeringsklimaat. De Ondernemingsstrategie past daarmee binnen de geldende publieke kaders. Daarnaast hebben wij de strategie getoetst aan het door uw raad vastgestelde Beleidskader Verbonden Partijen & Governance Samenwerkingsrelaties. De door HbR geformuleerde doelstellingen passen binnen de uitvoering van de vastgestelde publieke taak.

Ons college heeft zodoende met instemming kennisgenomen van de nieuwe Ondernemingsstrategie 2020 -2024 van HbR. In nauwe samenspraak met onze medeaandeelhouder, de minister van Financiën, hebben wij besloten om deze strategie op basis van artikel 25.7 van de statuten conform het gedane voorstel vast te stellen.

De Covid-19 crisis heeft laten zien dat de haven van Rotterdam een sterke concurrentiepositie heeft en een goede uitgangspositie voor de toekomst. HbR is in staat gebleken om ook onder moeilijke en onverwachte omstandigheden de havenactiviteiten goed te laten doorgaan, gesteund door een goed toegeruste organisatie. De in het verleden verrichte inspanningen hebben duidelijk hun vruchten afgeworpen en het bedrijf verdient hiervoor een compliment. Vanuit een positie van kracht kan de aandacht worden gericht op de toekomst.

Het aantal (hoofd-) prioriteiten ten opzichte van de vorige strategie is beperkt van acht naar drie. Dit lijkt een verstandige keuze. De nieuwe strategie bevat een drietal speerpunten: 1) slimme partner in logistieke ketens, 2) versneller van duurzaamheid in de haven, en 3) ondernemende en slagvaardige organisatie.

Ons inziens zijn dit de juiste prioriteiten, die ook direct ingaan op de uitdagingen waar de haven de komende paar jaar voor staat. Ze hangen duidelijk met elkaar samen, wat de uitvoerbaarheid van de strategie ten goede zal komen. De haven van Rotterdam heeft altijd meebewogen met de wereldeconomie. De kansen en bedreigingen voor de haven van Rotterdam als gevolg van wereldwijde trends zijn in de aanloop naar het formuleren van de strategie grondig geanalyseerd en hebben ook hun plek gevonden in het document. Deze uitvoerige analyse van kansen en bedreigingen moet HbR in staat stellen op de juiste wijze en succesvol in te spelen op economische en maatschappelijke trends, zodat onze welvaart op duurzame wijze wordt zeker gesteld. Tegelijkertijd is het juist in tijden van snelle verandering belangrijk om voortgaande ontwikkelingen steeds kritisch te blijven toetsen. Het vaststellen van een nieuwe strategie is zodoende wel een belangrijk moment, maar geen eindpunt in de voortdurende dialoog tussen vennootschap en aandeelhouders.

De ontwikkelingen in de haven die HbR probeert te bevorderen moeten het hebben van een fijn samenspel van gecoördineerde initiatieven op diverse niveaus en met zeer uiteenlopende belanghebbenden. De beoogde transitie naar een geheel nieuwe haven economie zal zich zeker niet binnen de komende Ondernemingsplanperiode voltrekken. Tegelijkertijd zijn grote sprongsgewijze ontwikkelingen in de toekomst niet uit te sluiten.

Ze zullen misschien zelfs noodzakelijk blijken. Voor een nieuwe economie kunnen en moeten daarom nu al de fundamenteën worden gelegd. Terecht wordt door HbR onderkend dat dit samenspel vraagt om een nieuw soort organisatie met nieuwe rollen: initiatiefrijker, wendbaarder, responsiever. Voor HbR zal deze transformatie naar een effectievere en meer ondernemende organisatie deels een zoekend proces zijn, waarbij ook de omgeving van HbR zich op een nieuwe invulling van deze rollen zal moeten instellen. De beschreven rollen van match-maker, facilitator, aanjager, regisseur, investeerder en initiator kunnen alleen kansrijk worden ingevuld wanneer zij worden gedragen door wederzijds vertrouwen in intenties en capaciteiten.

Versterking van samenwerking tussen haven en stad.

Ons college ziet in de nieuwe strategie en de invulling die HbR aan de eigen rol wil geven goede aangrijpingspunten om de bestaande samenwerking tussen stad en haven op belangrijke dossiers te versterken.

Dit betreft in de eerste plaats de digitalisering. Dit is een van de speerpunten in de strategie van HbR. Databeschikbaarheid en -uitwisseling zijn kernpunten daarvan. De gemeente en het Havenbedrijf werken op dit moment afzonderlijk van elkaar aan de doorontwikkeling en implementatie van hun digitale strategieën en investeringen. De stad en de haven hebben echter gezamenlijke belangen en doelstellingen. Verkennende gesprekken hebben geleerd dat er meer synergie tussen beide partijen kan worden gerealiseerd op de volgende vier onderwerpen: (1) een gezamenlijke invulling van de digitale spelregels van de haven en stad, (2) investeringen in infrastructuur zoals smart electricity grids en een 5G-netwerk, (3) het versterken van het Rotterdamse innovatie-ecosysteem en (4) Europese aanbestedingen.

Een sterker innovatie-ecosysteem bijvoorbeeld, draagt enerzijds bij aan de economische bedrijvigheid in de stad Rotterdam, en anderzijds versnelt het de realisatie van slimme toepassingen in de havenlogistiek en slim onderhoud.

Om de synergie te versterken zal een gezamenlijke uitvoeringsagenda worden opgesteld rondom de genoemde vier onderwerpen. Er zal een tijdelijke taskforce HbR – Gemeente worden ingericht, liefst onder een onafhankelijk voorzitter, om de agenda te ontwikkelen en de uitvoering te borgen.

In de Ondernemingsstrategie wordt ten tweede expliciet onderkend dat de ruimtevraag voor zowel nu als voor de termijn van de Havenvisie (2030) van belang is. Op korte termijn is er meer aanvraag voor locaties dan er beschikbaar zijn, zowel door uitbreiding van bestaande klanten als door vestiging van nieuwe klanten. Oplossingen worden gezocht in het gebruik van kleinere plots, vestiging op andere locaties dan die van eerste voorkeur of door het vinden van co-siting locaties. Tijdens de transitieperiode, die lang kan duren, is er parallel ruimte nodig voor bestaande, nieuwe en alternatieve activiteiten. Het eventueel saneren en opnieuw inrichten van locaties kost veel tijd. Het is duidelijk dat de gemeente een belangrijke rol zal gaan spelen bij het samenwerken aan de balans tussen een vitaal havencomplex, ruimte voor woningbouw en een gezonde leefomgeving.

Wij voeren hierover een doorlopend gesprek met HbR. De gemeenschappelijke ruimtelijke opgave geldt ook voor de inpassing van nieuwe energiebronnen zoals zon en wind en de daarvoor benodigde (transport)infrastructuur.

Tenslotte zal de transformatie van de klassieke fossiele industrie naar het gebruik van nieuwe grondstoffen niet alleen invloed hebben op de bedrijfsprocessen en investeringen in de haven zelf, maar zal dit ook voor de omgeving ingrijpende sociale en fysieke gevolgen hebben. In deze ondernemingsstrategie bevestigt het Havenbedrijf de inzet op CO2- reductie, zoals daarover ook afspraken zijn gemaakt in het Rotterdams Klimaatakkoord. De energietransitie zal zich niet kunnen voltrekken zonder flankerend overheidsbeleid, waarvan een deel ook onder verantwoordelijkheid van de gemeente zal vallen.

Geheimhouding.

De Ondernemingsstrategie bevat bedrijfsvertrouwelijke en concurrentiegevoelige informatie. Een belangrijk doel van de strategie is vergroting van het marktaandeel van de haven van Rotterdam in de internationale concurrentie. Om deze reden heeft ons college besloten om ten aanzien van dit plan geheimhouding op te leggen ex artikel 25 lid 2 Gemeentewet, met inachtneming van artikel 10 lid 1c van de Wet Openbaarheid Bestuur. Wij verzoeken wij uw raad om deze geheimhouding te bekrachtigen.

Financiële en juridische consequenties/aspecten:

Niet van toepassing

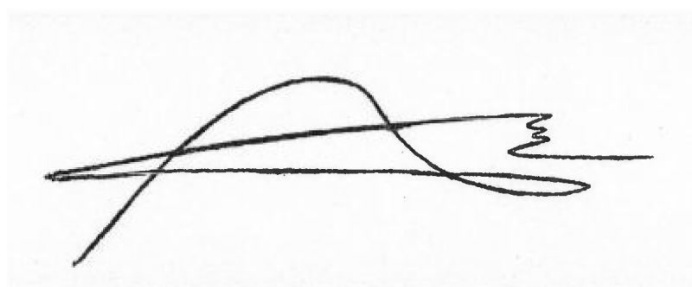
Burgemeester en Wethouders van Rotterdam,

De secretaris,

De burgemeester,

V.J.M. Roozen

A. Aboutaleb

Bijlage(n):

1. Ondernemingsstrategie HbR 2020 – 2024 (GEHEIM).